

Van Boxtel

toch wat merkwaardig voor. Er is in Nederland een coördinatiecommissie klinische laboratoria. Ik kan mij voorstellen dat een dergelijk orgaan met inachtneming van hetgeen in Europees verband wordt ontwikkeld, zijn eigen veiligheidsmaatregelen neemt. Ik verzoek de minister dat orgaan aan te spreken op de vraag, hoe met dit soort zaken om te gaan.

Minister **Borst-Eilers**: Mijnheer de voorzitter! Wat de privacy betreft, merk ik op dat via de media degenen die op HIV zijn getest sinds 23 juni 1995 wordt aangeraden om zelf contact op te nemen met de behandelend arts. Ik meen dat dit de beste weg is. Ik kan mij voorstellen dat ziekenhuizen die een paar honderd patiënten hebben onderzocht en merken dat betrokkenen in onvoldoende mate contact opnemen, deze via de blanco-envelopprocedure aanschrijven. Het is even aankijken. Ik zou ook niet weten hoe het anders het beste geregeld kan worden. In ieder geval mogen huisgenoten nooit herkennen dat er een brief van een van de 50 ziekenhuizen ligt.

Voorzitter! Wat de Europese Unie betreft is sprake van een vrij onbevredigende zaak. Het is, als een richtlijn wordt ontworpen, begrijpelijk dat niet iedere lidstaat aan de slag gaat. Het is zaak dat de Europese richtlijn er snel moet komen. De reden waarom deze op zich laat wachten is dat men bepaalde weefsels die niet meer leven, zoals hersenvliezen, in deze richtlijn wil opnemen. Dat had men misschien beter niet kunnen doen. Ik ben graag bereid om de Nederlandse vereniging van klinisch chemici en de bloedbanken nog eens aan te schrijven. Zij zijn natuurlijk gehouden aan alle regels van de Kwaliteitswet. Het zou echter goed zijn dat wordt getracht iets meer gezamenlijk beleid te voeren en de periode, waarin er nog geen richtlijn is, zou gebruiken om collectief afspraken over de kwaliteit van de test te maken.

Mevrouw **Mulder-van Dam** (CDA): Voorzitter! Is in de waarneming van de minister hier sprake van een produktaansprakelijkheid van de firma Abbott?

Minister **Borst-Eilers**: Voorzitter! Die vraag is nog niet ten diepste bij ons uitgespit. De firma Abbott heeft zich in die zin van enige aansprakelijkheid bewust getoond dat ze gratis nieuwe betrouwbare testen aanbiedt aan die 50.000 mensen. Zij geven wat dat betreft blijk van een verantwoordelijkheidsgevoel. Aansprakelijkheid komt natuurlijk aan de orde, als men meent dat men door deze zaak schade heeft geleden. Ik zou moeten laten uitzoeken of dat hier ook aan de orde is. Dat weet ik niet zeker.

De heer **Janmaat** (CD): Mijnheer de voorzitter! De indruk zou kunnen ontstaan dat de firma Abbott de kosten van de ontwikkeling van de test heeft willen verhalen door hem in Europa op de markt te brengen, nadat hij in Amerika niet was toegelaten. De vraag is dan in de eerste plaats of de waardering van de Nederlandse regering voor de eisen die worden gesteld om die tests op de Amerikaanse markt te brengen, hoog is. En zo ja, was de Nederlandse regering ervan op de hoogte dat die test in Amerika al was afgewezen toen hij hier werd ingevoerd en, zo ja, waarom is dat dan toch gebeurd?

Minister **Borst-Eilers**: Mijnheer de voorzitter! Deze vraag wil ik graag schriftelijk beantwoorden. Ik wil geen onzorgvuldige opmerkingen maken over de Verenigde Staten. Naar mijn beste weten is die test daar niet toegelaten, maar ik wil dat eerst van officiële zijde bevestigd krijgen. Ik zal dan tevens de rest van de vragen in dat schriftelijke antwoord opnemen.

De **voorzitter**: Akkoord.

De heer **Rehwinkel** (PvdA): Voorzitter! De minister deelde zojuist mede dat de Abbott-test door de bloedbank is gebruikt. Dat is gebleken na een ronde die langs de bloedbanken is gemaakt. Ik vraag de minister of door het ministerie ofwel de inspectie in eerdere instantie is meegedeeld dat de test niet door bloedbanken is gebruikt. Zo ja,

waarom is daarvoor gekozen alvorens men de ronde had gemaakt?

Minister **Borst-Eilers**: Wat wij naar buiten hebben gebracht en wat ook correct is, is de informatie die wij van de firma Abbott hebben gekregen. Die informatie gaf aan dat de test aan geen van de Nederlandse bloedbanken was geleverd. Dat leidde tot de conclusie dat hij niet gebruikt kon zijn bij de bloedbanken. Dat werd ook bevestigd door de Federatie van Rode Kruis bloedbanken. Het gaat ook niet om de gehele bloedbank Venlo, maar om een van de afnameplaatsen. Een bloedbank heeft namelijk vaak verschillende afnameplaatsen. Een van die afnameplaatsen was een ziekenhuis en omdat men in dat ziekenhuis gewend was om met deze test te werken, heeft men ook de 200 donors met deze test getest. Dat is de verklaring. Ik denk dus dat wij geen onjuiste informatie naar buiten hebben gebracht. Het niet geleverd hebben aan bloedbanken betekent blijkbaar niet dat ze daar niet gebruikt worden. Daarom is het ook goed dat de inspectie het hele rondje nog eens heeft gemaakt. Er is dus gebleken dat die test onder zeggenschap van die bloedbank in een van de decentrale afnameplaatsen bij een aantal donors kan zijn ingezet.

Vragen van het lid Rosenmøller aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over de meest recente problemen tussen bestuur, directie en personeel van het CTSV.

De heer **Rosenmøller** (GroenLinks): Voorzitter! De crisis binnen het College van toezicht sociale verzekeringen heeft een nieuw dieptepunt bereikt. Al drie weken geleden is het bestuur ontslag aangezegd vanwege zijn incompetentie. Daar is dus geen meningsverschil over. Het wachten is op de benoeming van een interimbestuur. Terwijl iedereen weet dat de dagen voor het zittende bestuur zijn geteld, heeft men blijkbaar nog één keer de behoefte gevoeld om de spierballen te laten zien door wederom een

Rosenmüller

directeur aan de kant te zetten, nu door een schorsing, en door de ontslagprocedure tegen een andere directeur door te zetten. Op die manier worden wel zeer vergaande besluiten genomen. Voor mij is het essentieel dat deze bestuurders zich daar nooit meer over hoeven te verantwoorden, noch bij een rechter, noch bij een ondernemingsraad of bij welke partij dan ook. Daarmee wordt ernstige schade aangericht aan het CTSV als organisatie. Wij vinden dat onverantwoord. Het personeel heeft vanochtend het werk neergelegd. Ik heb daarom de volgende vragen aan de staatssecretaris.

1. Deelt hij onze opvatting dat, los van de formele positie, van een bestuur dat ontslag is aangezegd, verwacht mag worden dat het zich beperkt tot afhandeling van de lopende zaken?

2. Klopt het dat de staatssecretaris afgelopen woensdag onder andere met de leden van het bestuur heeft afgesproken wat de taken zijn die van hen worden verwacht en welke afspraken zijn gemaakt?

3. Wat is het oordeel van de staatssecretaris over de recente besluiten van het bestuur, die wel tot een zeer forse uitdunning van de directie hebben geleid?

4. Is de staatssecretaris bereid, nu de zaak volstrekt uit de hand lijkt te lopen, in te grijpen, bijvoorbeeld door middel van een aanwijzing, erop gericht om de meest vergaande besluiten ongedaan te maken en het bestuur op non-actief te stellen, in afwachting van de bekrachtiging van het ontslag en van de interim-bestuurders?

5. Deelt de staatssecretaris de opvatting, dat een zo kort mogelijk bestuursvacuüm minder schadelijk is dan doorgaan op deze weg?

6. Waarom laat de benoeming van een interimbestuur zo lang op zich wachten? Heeft dat te maken met de procedures of heeft dat te maken met een gebrek aan geschikte kandidaten? Wanneer mag de benoeming van een interimbestuur verwacht worden?

□

Staatssecretaris **Linschoten**:
Voorzitter! De eerste vraag van de heer Rosenmüller heeft betrekking op de vraag tot welke zaken het college van toezicht zich op dit moment, gegeven de huidige

omstandigheden, zou moeten beperken. Ik heb daarover inderdaad een bestuurlijk overleg gehad met het college, waarin wij de lopende zaken zijn langsgelopen. Ik heb daarbij te kennen gegeven dat het voor de hand lag lopende zaken, zoals rapporten die klaar komen, af te wikkelen en bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen voor besluiten waarvoor anders fatale termijnen overschreden zouden worden. Verder wil ik zoveel mogelijk ruimte laten aan de opvolgers van het bestuur, die zo meteen bij wijze van interimvoorziening worden benoemd.

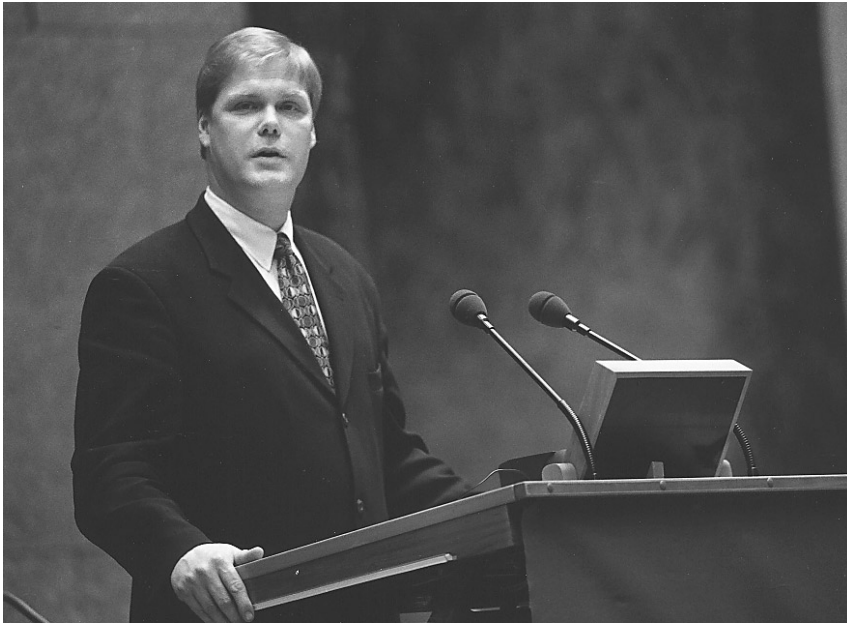
Wat is mijn oordeel over de recente besluiten? Ik neem aan dat de heer Rosenmüller doelt op het besluit van vorige week vrijdag tot het ontslag van een directeur. Ik werd in de loop van vrijdag door de fungerend voorzitter van het college van toezicht ervan op de hoogte gebracht dat men dit besluit had genomen. Ik heb toen, overigens zonder daarover eerst nader overleg met medewerkers te kunnen hebben, helder gemaakt dat ik zeer ongelukkig was met het besluit van het bestuur. Mij was op dat moment ook niet helder waarom er een zeer dringende reden was om op die goede vrijdag een dergelijk besluit te nemen, ook al gegeven de situatie die ontstaan was. Ik heb mij daarbij overigens niet uitgelaten over de inhoud van dat dossier. Zou, gegeven de omstandigheden die aan de orde zijn, een bestuur onder normale omstandigheden iemand in die situatie gelijk op staande voet hebben ontslagen? Daarover wens ik mij nu ook nog geen oordeel aan te matigen. Dat is en blijft in dit geval een verantwoordelijkheid van het zelfstandig bestuursorgaan. Ik was echter, gegeven de hele constellatie, ongelukkig met dat besluit. Ik heb dat ook zonder enige omweg helder gemaakt aan degene die mij daarvan op de hoogte bracht.

Ik heb dat vanmorgen in een bestuurlijk spoedoverleg met de drie leden van het college nogmaals duidelijk gemaakt. Ik heb de leden van het college gevraagd om, mochten zich nieuwe feiten aandienen als het nieuwe feit van afgelopen vrijdag, en zij zouden overwegen wederom een dergelijk besluit te nemen, dat eerst aan mij te melden, eerst contact met mij te hebben, alvorens tot besluitvorming over te gaan. In dat bestuurlijk

overleg is de afspraak gemaakt, dat men zich aan een dergelijke procedure zal houden, zodat ik in ieder geval vanaf dit moment niet meer verrast zal kunnen worden door een dergelijke gang van zaken.

Dat geeft al aan op welke wijze ik in deze zaak "heb ingegrepen". Hoe moeten wij daar verder mee gaan? Er is inmiddels een situatie waarin de leden van het college van toezicht zijn voorgedragen voor ontslag. Op dat punt ben ik verplicht in ieder geval nog een paar procedurele stappen te zetten. Ik hoop zo snel mogelijk zover te zijn met de personele invulling en de hele procedurele gang van zaken, dat er bij wijze van interimvoorziening een interimbestuur kan worden benoemd. Voor die tijd een vacuüm laten ontstaan acht ik inderdaad een groot risico, zeker gelet op al hetgeen in de wereld van de sociale verzekering aan de hand is, ook met betrekking tot degenen op wie toezicht moet worden gehouden. Ik neem daarbij in acht dat wij naar mijn stellige overtuiging die interimvoorziening binnen enkele dagen gerealiseerd moeten kunnen hebben. Ik acht de afspraak die ik hedenochtend in het bestuurlijk overleg met het bestuur heb gemaakt een voldoende garantie, dat wij, de komende dagen bijvoorbeeld, niet weer met zo'n situatie worden geconfronteerd.

Waarom moeten wij zo lang wachten op dat interimbestuur? Ik heb de afgelopen week de nodige tijd genomen om te bekijken welke mensen beschikbaar zijn voor deze lastige klus tijdens deze interimperiode. Hierbij moeten we ook in ogenschouw nemen dat betrokkenen over voldoende kwaliteit moeten beschikken, wil zo'n klus tot een goed succes worden gebracht. Die investering in de kwaliteit van de betrokkenen vond ik belangrijker dan tijdswinst van 24 of 48 uur. Ik hoop vandaag de gesprekken af te ronden en zo snel mogelijk een beslissing te nemen over de personele invulling. Daarna wordt een advies van de SER gevraagd, nadat ik uiteraard ± het gaat om een kroonbenoeming ± de collega's uit het kabinet op die lijn heb gekregen. Dat betekent dat er naar mijn stellige overtuiging een interimbestuur kan zijn aan hetzij het eind van deze week, hetzij aan het begin van volgende week. Het heeft mijn grote voorkeur om langs die lijn de overdracht de komende week zo

De heer Linschoten, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

geleidelijk mogelijk te laten plaatsvinden.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Voorzitter! Ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoord. Ik noteer een paar belangrijke punten. De staatssecretaris neemt afstand van de belangrijkste besluiten die het bestuur van het CTSV ± en ik doel op het ontslag van de directeuren ± de afgelopen dagen heeft genomen. Dat vind ik winst. Ook merkt de staatssecretaris op dat hij zo snel mogelijk, maar dat horen we al drie weken, zal werken aan de invulling van het interimbestuur. Nu spreekt hij over enkele dagen, maar ik herinner hem eraan dat we al vanaf 21 maart zijn opvatting kennen over het gegeven dat er een interimbestuur moet komen.

De staatssecretaris is niet ingegaan op mijn opmerking dat hij, conform artikel 11 van de Organisatiewet, de mogelijkheid heeft tot het geven van een aanwijzing. Deze aanwijzing moet tweeledig zijn: 1. het bestuur moet op non-actief worden gezet, 2. gelet op de verregaande besluiten ± het over je graf heen regeren waarbij we allen het gevoel hebben dat er eerder sprake is van natrappen dan het dienen van het belang van een organisatie ± moet het middel van de

aanwijzing niet geschuwd worden. Ik betreur het dat de staatssecretaris daarop niet is ingegaan en ik vraag hem nadrukkelijk om dat alsnog te doen.

Mijn laatste opmerking gaat over de afspraken die de staatssecretaris vanochtend heeft gemaakt met de drie leden van het bestuur. Ik vertaal dit zo: met ingang van heden is, om verrassingen uit te sluiten, het bestuur onder curatele gesteld. Dat is dus winst, maar dat had direct moeten gebeuren ± en ik vraag de staatssecretaris om daarop te reageren ± vanaf het moment waarop de drie bestuursleden wisten dat ze ontslag zou worden aangezegd.

De **voorzitter**: Uw spreektijd is om.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Dat had dus tweeënhalve week geleden moeten gebeuren. Ik krijg graag een reactie van de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Linschoten**: Voorzitter! De heer Rosenmöller concludeert te gemakkelijk dat ik afstand neem van het ontslagbesluit als zodanig. Ik benadruk dat ik me daarover geen inhoudelijk oordeel heb aangematigd. Ik sluit niet uit dat onder andere omstandigheden welk

bestuur dan ook tot de conclusie was gekomen dat de betrokkenen hadden moeten worden ontslagen. Maar ik wil daar op dit moment buiten blijven. Het gaat nu om een andere zaak.

Ik geef toe dat we enige tijd hebben uitgetrokken om te zoeken naar de meest geschikte kandidaat om die interimvoorziening zo goed mogelijk in te vullen. Ik herhaal dat ik de kwaliteit van de betrokkenen belangrijker vind dan 48 uur tijdswinst. Ik meen dat de heer Rosenmöller dit met mij eens is.

Ik wil een paar opmerkingen maken over de wijze van ingrijpen en het geven van een aanwijzing. Het is mogelijk een aanwijzing te geven. Kijkend naar de wetsgeschiedenis van de Organisatiewet sociale verzekering heeft het geven van een aanwijzing, zoals door de heer Rosenmöller werd aangegeven, betrekking op de maatregelen die het college treft ten opzichte van degenen die onder toezicht gesteld zijn. Daar richt zich de aanwijzingsbevoegdheid van de verantwoordelijke staatssecretaris op. Het gaat niet met zoveel woorden om zaken die te maken hebben met het beheer van wat een zelfstandig bestuursorgaan in huis heeft. Dus die aanwijzingsbevoegdheid vertalen in die richting dat je je als bewindspersoon bemoeit met een ontslagkwestie die speelt tussen het bestuur en de directie van een zelfstandig bestuursorgaan, is echt iets anders dan wat de wetgever heeft bedoeld. Ik moet de heer Rosenmöller wel toegeven dat je met heel veel gekronkel en geïnterpreteer ook tot de conclusie kunt komen dat, als puntje bij paaltje komt, de wetgever daar niets over zegt. De wetsgeschiedenis doet dit echter wel. Om heel veel redenen doen wij er goed aan om ons daaraan te houden.

Er is gesproken over het al dan niet op non-actief stellen. Ik houd de heer Rosenmöller voor dat ik betrokkenen inmiddels voor ontslag heb voorgedragen. Er zouden aanvullende redenen moeten zijn voor schorsen nu. Naar mijn overtuiging is daar op dit moment geen sprake van. Bovendien zal dan onder alle omstandigheden de afweging nodig zijn wat verstandiger is: een vacuüm in het toezicht gedurende een beperkt aantal dagen of de weg die nu gekozen is. Ik kies nadrukkelijk voor die weg, niet in de laatste plaats omdat ik naar mijn

Linschoten

stellige overtuiging nog over een beperkt aantal dagen moet beschikken om tot een oplossing te komen.

De heer **Rosenmüller** vertaalt de afspraak die ik vanmorgen met het college van toezicht heb gemaakt in "onder curatele stellen". Ik maak dat niet tot mijn interpretatie. Ik zal de afspraak schriftelijk bevestigen aan het college van toezicht en ik zal de Kamer een afschrift daarvan doen toekomen. Daar staat dus precies in wat ik heb afgesproken. Dan hoeven wij ons niet bezig te houden met alle mogelijke interpretaties en woordspelingen. Het gaat om een glasheldere afspraak die wat mij betreft in de komende dagen tot glasheldere verhoudingen leidt.

Mevrouw **Schimmel** (D66): Voorzitter! De staatssecretaris zei dat hij vrijdag kennis had genomen van het besluit van het bestuur en dat hij daar zeer ongelukkig mee was. Hem waren de dringende redenen van ontslag op staande voet niet helder. Vervolgens wil hij zich daar geen inhoudelijk oordeel over aanmatigen. Maar is hij niet met mij van mening dat het met het oog op de zuiverheid van de procedure buitengewoon verstandig is om het besluit voor te leggen aan het nieuwe interimbestuur?

Staatssecretaris **Linschoten**: Voorzitter! Vanwege de bestaande procedures bij het college van toezicht is dat precies wat er nu gaat gebeuren. Om die reden zag ik afgelopen vrijdag ook geen enkele aanleiding om een nader ingrijpen te overwegen.

Uitsluitend indien er sprake zou zijn geweest van dringende redenen die aanleiding zouden zijn voor ontslag op staande voet, zou er een onomkeerbare situatie ontstaan zijn. Dan zou de betrokken directeur op staande voet zijn ontslagen. Nu gaat het om een andere procedure. In de komende twee weken krijgen partijen namelijk de gelegenheid om te bezien of zij de zaak voorleggen aan de kantonrechter dan wel aan een scheidsgerecht. Dit betekent dat in de tussentijd ook het bestuur zich nog een oordeel over de zaak kan aanmatigen. Bovendien betekent dit dat, als er binnen twee weken een nieuw bestuur aantreedt, waarvan

als het aan mij ligt sprake zal zijn, het nieuwe bestuur precies datgene kan doen waar mevrouw Schimmel om vraagt.

De heer **Marijnissen** (SP): Mijnheer de voorzitter! Kan de staatssecretaris uitleggen wat precies het inhoudelijke verschil is geweest tussen het gesprek van verleden week met het bestuur en dat van vanmorgen? Ik heb begrepen dat de toon iets anders was. Misschien kan de staatssecretaris uitleggen waarom hij het bestuur niet al verleden week de wacht had aangezegd, zoals hij vanmorgen heeft gedaan.

Een ander punt is dat het bestuur een bijgestelde begroting heeft aangenomen waarin wordt uitgegaan van een personeelsreductie, alsook het aannemen van enkele tientallen nieuwe mensen. Hoe kijkt de staatssecretaris daar tegenaan?

Staatssecretaris **Linschoten**: Voorzitter! Ik heb verleden week om bestuurlijk overleg met het college van toezicht gevraagd, omdat ik op de hoogte gebracht wilde worden van alle lopende zaken om ook te kunnen beoordelen of het noodzakelijk was dat het college zijn werkzaamheden daarop zou voortzetten. Er waren inderdaad een aantal belangrijke zaken die ook op dit moment nog aandacht vragen. Ik meen dat wij daar alle lopende zaken limitatief de revue hebben laten passeren. Wij hebben een goede understanding bereikt over wat wel en niet tot de mogelijkheden behoorde.

Het gesprek van hedenochtend ging over een zaak die daarbij niet aan de orde was geweest. Dat was ook niet mogelijk, omdat ook het bestuur van het college van toezicht pas, als ik mij niet vergis, vanaf verleden week donderdagavond op de hoogte was van die zaken die aanleiding hadden gegeven tot het besluit om de betrokken directeur voor ontslag voor te dragen. Dat betekende dat er een nieuw feit aan de orde was. Daarin is een besluit genomen. Ik vond het noodzakelijk, ook daarover met het college van gedachten te wisselen, niet in de laatste plaats omdat ik er behoefte aan had, een heel precieze en specifieke afspraak te maken over de

manier waarop er gehandeld zou moeten worden in de periode die lag tussen hedenochtend en het moment waarop er een nieuw bestuur aantreedt.

De tweede vraag gaat over de bijgestelde begroting. Ik ga hier niet onvoorbereid inhoudelijk in op alle discussies die gaande zijn over de begroting van het college van toezicht, en over datgene wat daarvan moet worden goedgekeurd door het departement en dus door mij. Op het moment dat er sprake is van een zodanig vastgesteld budget \pm ik meen, uit mijn hoofd gezegd, dat het niet mijn bevoegdheid is om de begroting vast te stellen, maar wel om de omvang van het budget vast te stellen \pm is dat informatie waarover de Kamer qua procedure en qua inhoud kan beschikken.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb twee vragen aan de staatssecretaris.

De staatssecretaris moet toch allang weten wat voor vlees hij in de kuip heeft met dit bestuur. Waarom heeft hij eigenlijk niet meteen na de ontslagaanzegging gezegd dat er geen besluiten mogen worden genomen die van fundamentele betekenis zijn voor het bestaansrecht van de organisatie?

De staatssecretaris zegt dat hij een extra argument moet hebben om het bestuur na de ontslagaanzegging alsnog op non-actief te kunnen stellen. Mij dunkt dat het belang van de organisatie en het voorkomen van ontwrichting van de organisatie een belangrijk argument vormen om in dezen te gebruiken. Waarom doet de staatssecretaris dat niet?

Staatssecretaris **Linschoten**: Voorzitter! Mij is volstrekt helder welk vlees ik in de kuip heb. Mij was ook volstrekt helder welke wellicht fundamentele beslissingen er genomen zouden moeten worden indien de omstandigheden daartoe zich zouden aandienen. Wij hebben niet voor niks een college van toezicht. Ik had het onverantwoord gevonden op dat punt een vacuüm te laten ontstaan. Dat is ook de reden dat ik gehandeld heb zoals ik heb gedaan.

Kijkend naar het belang van de organisatie en gegeven het feit dat

Linschoten

de betrokken bestuursleden voorgedragen zijn voor ontslag, en gegeven het feit dat ik heb besloten om zo snel mogelijk te komen tot een interimvoorziening om, waar het gaat om het huis van het CTSV zelf, zo snel mogelijk schoon schip te maken, meen ik dat ik met de besluiten die inmiddels zijn genomen, juist ook heb gehandeld in het belang van deze organisatie en het voortbestaan van een onafhankelijk college van toezicht. Naar mijn stellige overtuiging moeten de verhoudingen daar zo snel mogelijk weer op een zodanige wijze worden hersteld dat wij een volstrekt boven iedere discussie verheven staand goed en onafhankelijk toezicht hebben op de uitvoering van de sociale verzekeringen in Nederland.

Vragen van het lid Marijnissen aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over de problematiek van de Melkert-banen bij de Stichting Thuiszorg Enschede-Haaksbergen.

De heer **Marijnissen** (SP): Mijnheer de voorzitter! Afgelopen vrijdag kwam er het bericht dat bij de Stichting Thuiszorg Enschede-Haaksbergen maar liefst 220 huishulpen moeten verdwijnen. Zij worden ontslagen. Eerder zijn wij al geconfronteerd met aankondigingen van ontslagen bij Oost-Gelderland en in Helmond. Ook de thuiszorg-organisatie Salland en Deventer overweegt dat. De AbvaKabo zegt dat het nu misschien nog over honderden mensen gaat, maar binnen afzienbare tijd om duizenden mensen. De reorganisaties ± het eufemisme voor ontslagen ± worden veroorzaakt door de bezuinigingen en in het bijzonder door de verevening.

De vraag naar huishulp stijgt in ons land. Dat heeft te maken met de vergrijzing, maar ook met het feit dat mensen langer thuis blijven en ook eerder uit het ziekenhuis thuiskomen. Wij moeten echter vaststellen dat de rijksoverheid steeds minder over heeft voor deze vormen van zorg. De wachtlijsten nemen dan ook toe, evenals de eigen bijdragen die moeten worden betaald door de mensen.

Het lijkt mij dat de verleiding voor thuiszorgorganisaties erg groot is om

een soort substituut te zoeken in de Melkert-banen. Als er één ding is waarover deze Kamer steeds duidelijk is geweest, dan is dat, wanneer wij spreken over Melkert-banen, wij niet kunnen spreken over verdringing. Daarom stel ik de volgende vragen aan de minister.

Kan de minister bevestigen dat de 50 Melkert-banen bij de Stichting Thuiszorg Enschede-Haaksbergen oorspronkelijk zijn aangemeld bij de sociale dienst en de arbeidsvoorziening als "assistent-achtige" banen in de thuiszorg? Worden deze banen nu voor een deel ingezet als huishulp-A-banen, met de bedoeling om de problematiek van de wachtlijsten in de thuiszorg te verkleinen? Is dit volgens de minister toegestaan? Erkent de minister dat deze mensen met een Melkert-baan de plaats gaan innemen van in ieder geval een deel van de 220 huishulpen die zullen worden ontslagen? Is dat geen verdringing? Is dat nog wel in overeenstemming met de bedoeling van het scheppen van de Melkert-1-banen? De bedoeling was dat de mensen met een dergelijke baan boven de formatie aangesteld zouden worden.

Tot slot, mijnheer de voorzitter,...

De **voorzitter**: Uw tijd is om. De twee minuten spreektijd zijn bedoeld om vragen te stellen en niet om een beschouwing te geven. U heeft echter nog een tweede ronde.

Minister **Melkert**: Mijnheer de voorzitter! Graag benut ik deze gelegenheid om nog eens duidelijk uit te spreken, dat de heer Marijnissen volkomen gelijk heeft met zijn stelling...

De **voorzitter**: Ook uw spreektijd is beperkt. U heeft maximaal vijf minuten.

Minister **Melkert**: Dat was mij bekend, voorzitter.

De heer Marijnissen heeft volkomen gelijk, dat de 40.000 banen niet bedoeld zijn als substituut voor bestaande banen respectievelijk als vervanging van verdwenen banen dan wel ter vervulling van functies van ontslagen werknemers. Het spreekt dan ook vanzelf dat, wanneer er aanleiding is om te veronderstellen dat zulks wel gebeurt, degenen die daarvoor verantwoordelijk zijn

het risico lopen in het kader van de bestaande procedure en afspraken geen recht te kunnen laten gelden op subsidie in verband met de aanstelling van mensen in het kader van de 40.000 banen. Met de minister van VWS heb ik afspraken gemaakt over de manier waarop in de praktijk zal worden opgetreden. In het onderhavige geval zou de beperking aan de orde kunnen zijn. De informatie is ook zodanig dat wij zelf aanleiding hebben gezien om na te gaan wat er aan de hand is, maar ik kan niet ingaan op de details die de heer Marijnissen hier in vragende zin aan de orde stelt. Wij zijn de kwestie namelijk nog aan het uitzoeken. Het principe is echter hartstikke helder. Er kunnen geen 40.000 banen worden gecreëerd voor instellingen die langs een achterdeur bestaande, reguliere werkgelegenheid laten verdwijnen. Het zal bij die 40.000 banen moeten gaan om extra arbeidsplaatsen en extra functies. Dat is ook de uitdaging: nieuwe functies creëren voor nieuwe werkzaamheden waarbij lager gekwalificeerde werknemers een rol kunnen spelen. Dat zal ook in de thuiszorg het geval moeten zijn.

Mijnheer de voorzitter! De heer Marijnissen zal het mij niet kwalijk nemen dat ik voor de verdere discussie over de toekomst van de thuiszorg herinner aan de mogelijkheden om daarover met collega Borst van gedachten te wisselen.

De heer **Marijnissen** (SP): Mijnheer de voorzitter! Ik hoop dat de Kamer binnen afzienbare tijd zal gaan spreken over de thuiszorg en over alles wat daar aan de hand is. Het doel van het stellen van deze vragen mag echter duidelijk zijn. Ik wil de verleiding die er mogelijk bij thuiszorgorganisaties bestaat, wegnemen. Wellicht willen zij het verlies aan arbeidsplaatsen compenseren door middel van het aantrekken van mensen in het kader van de Melkert-banen. Als ik de minister goed heb begrepen, is hij het op dit punt met mij eens. Hij is ook van mening, dat degenen die in de thuiszorg werkzaam waren en als het ware aan de voorkant werden ontslagen, niet kunnen worden vervangen door de aanstelling van mensen in het kader van de Melkert-1-banen.